

SOLUȚII
Concurs MATE-INFO UBB 2021
Proba scrisă la MATEMATICĂ

1. Fie $(a_n)_{n \geq 0}$ un șir de numere reale nenule în progresie geometrică, cu rația $r \in \mathbb{R}$. Știind că expresia

$$E = \frac{4a_4}{a_2} + \frac{4a_8}{a_7} + \frac{a_5 \cdot a_7}{a_6^2}$$

are valoarea minimă posibilă, să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A $r = \frac{1}{2}$.

☐ B $\left| \frac{a_{12}}{a_9} \right| < \frac{1}{4}$.

☐ C $a_5a_2 + 2a_1a_5 + a_0a_5 > 0$.

☐ D $a_na_{n+1} < 0$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Soluție. Din proprietățile de bază ale progresiilor geometrice avem

$$E = 4r^2 + 4r + 1 = (2r + 1)^2.$$

Rezultă că $r = -\frac{1}{2}$, ceea ce invalidează afirmația ☐ A. Avem mai departe:

$$\left| \frac{a_{12}}{a_9} \right| = |r^3| = \frac{1}{8}, \text{ deci } \text{input type="checkbox"/> B \text{ este adevărată.}$$

$$a_5a_2 + 2a_1a_5 + a_0a_5 = a_5(a_2 + 2a_1 + a_0) = a_0r^5(a_0r^2 + 2a_0r + a_0) = a_0^2r^5(r^2 + 2r + 1) = a_0^2 \cdot \frac{-1}{32} \cdot \frac{1}{4} < 0,$$

ceea ce contrazice ☐ C.

$$a_na_{n+1} = a_n^2 \cdot r = -\frac{1}{2}a_n^2 < 0, \text{ pentru orice } n \in \mathbb{N}, \text{ ceea ce înseamnă că } \text{input type="checkbox"/> D \text{ este adevărată.}$$

□

Răspunsuri:

☐ A falsă;

☐ B adevărată;

☐ C falsă;

☐ D adevărată.

2. Fie dreptele d_1 și d_2 respectiv de ecuații $x - 3y + 1 = 0$ și $3x + y + 2 = 0$, a un număr real și P punctul de coordonate $(0, a)$. Punctul P este egal depărtat de dreptele d_1 și d_2 , dacă a ia valoarea

☐ A $-\frac{1}{4}$.

☐ B 0.

☐ C $\frac{1}{4}$.

☐ D $\frac{3}{2}$.

Soluție. Distanța de la punctul $P(0, a)$ la dreapta d_1 este dată de:

$$d(P, d_1) = \frac{|-3a + 1|}{\sqrt{10}},$$

Distanța de la punctul $P(0, a)$ la dreapta d_2 este dată de:

$$d(P, d_2) = \frac{|a + 2|}{\sqrt{10}}.$$

Condiția ca cele două distanțe să fie egale este îndeplinită pentru $a \in \{-\frac{1}{4}, \frac{3}{2}\}$.

□

Răspunsuri:

☐ **A** adevărată;

☐ **B** falsă;

☐ **C** falsă;

☐ **D** adevărată.

3. Mulțimea soluțiilor ecuației $A_x^6 - 24xC_x^4 - 11A_x^4 = 0$ este

☐ **A** $\{1\}$.

☐ **B** $\{9\}$.

☐ **C** $\{5\}$.

☐ **D** $\{1, 9\}$.

Soluție. Înlocuind și simplificând obținem ecuația de gradul doi $x^2 - 10x + 9 = 0$, cu rădăcinile 1 și 9. Convine doar soluția $x = 9$, din cauza condițiilor asupra aranjamentelor și combinațiilor, $x \in \mathbb{N}, x \geq 6$. $\square$

Răspunsuri:

☐ **A** falsă;

☐ **B** adevărată;

☐ **C** falsă;

☐ **D** falsă.

4. Fie $x > 0$. Coeficientul binomial al termenului care îl conține pe x^6 din dezvoltarea binomului

$$\left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt[5]{x}}\right)^{2021}$$

este

☐ **A** C_{2021}^{1435} .

☐ **B** C_{2021}^{586} .

☐ **C** C_{2021}^{587} .

☐ **D** C_{2021}^{1434} .

Soluție. $T_{k+1} = C_{2021}^k (\sqrt{x})^{2021-k} (-1)^k \left(\frac{1}{\sqrt[5]{x}}\right)^k = (-1)^k C_{2021}^k x^{\frac{2021-k}{2} - \frac{k}{5}}$.

Din ecuația $\frac{2021-k}{2} - \frac{k}{5} = 6$ rezultă $7k = 5 \cdot 2009$, deci $k = 1435$. Astfel coeficientul binomial este C_{2021}^{1435} care este egal cu C_{2021}^{586} . $\square$

Răspunsuri:

☐ **A** adevărată;

☐ **B** adevărată;

☐ **C** falsă;

☐ **D** falsă.

5. Fie M , N , P respectiv Q mijloacele laturilor $[AB]$, $[BC]$, $[CD]$ respectiv $[DA]$ al patrulaterului oarecare $ABCD$. Atunci

☐ **A** $\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{CD}$.

☐ **B** $\overrightarrow{MN} + \overrightarrow{PQ} = \vec{0}$.

☐ **C** $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DC}$.

☐ **D** $\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{BD} + \overrightarrow{CA}$.

Soluție. Pentru a verifica egalitățile vectoriale de mai sus, încercăm să transformăm membrul stâng al egalității astfel încât în el să apară vectorii din membrul drept.

Astfel, pentru a verifica veridicitatea relației vectoriale de la punctul ☐ **A** $\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{CD}$ scriem

$$\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{AC} + \overrightarrow{CB} = \overrightarrow{CB} + \overrightarrow{CD} + 2\overrightarrow{AC}.$$

De unde rezultă că ☐ **A** este **falsă**.

Pentru a verifica veridicitatea relației vectoriale de la punctul ☐ **B** $\overrightarrow{MN} + \overrightarrow{PQ} = \vec{0}$ scriem

$$\overrightarrow{MN} + \overrightarrow{PQ} = \overrightarrow{MB} + \overrightarrow{BN} + \overrightarrow{PD} + \overrightarrow{DQ} = \frac{1}{2}\overrightarrow{AB} + \frac{1}{2}\overrightarrow{BC} + \frac{1}{2}\overrightarrow{CD} + \frac{1}{2}\overrightarrow{DA} = \frac{1}{2}(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{DA}) = \vec{0}.$$

De unde rezultă că ☐ **B** este **adevărată**.

Pentru a verifica veridicitatea relației vectoriale de la punctul ☐ **C** $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DC}$ scriem

$$\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AC} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{DC}.$$

De unde rezultă că ☐ **C** este **adevărată**.

Pentru a verifica veridicitatea relației vectoriale de la punctul ☐ **D** $\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{BD} + \overrightarrow{CA}$ scriem

$$\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BD} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{BD} + \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{BD} + \overrightarrow{AC}.$$

De unde rezultă că ☐ **D** este **falsă**. $\square$

Răspunsuri:

☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C adevărată; ☐ D falsă.

6. Fie $(a_n)_{n \geq 1}$ șirul de termen general

$$a_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right) \left(1 + \frac{2}{n}\right) \cdots \left(1 + \frac{n}{n}\right).$$

Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} < 1$. ☐ B $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{a_{n+1}} < 1$. ☐ C $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \ln 2$. ☐ D $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$.

Soluție. Avem $a_n = \frac{(n+1)(n+2) \cdots (2n)}{n^n}$, deci

$$\frac{a_n}{a_{n+1}} = \frac{(n+1)(n+2) \cdots (2n)}{n^n} \cdot \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+2) \cdots (2n)(2n+1)(2n+2)} = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \cdot \frac{n+1}{2(2n+1)}.$$

Rezultă că $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{a_{n+1}} = \frac{e}{4} < 1$, deci $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} > 1$ și prin urmare $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$. □

Răspunsuri:

☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C falsă; ☐ D adevărată.

7. Dacă $\log_{12} 27 = a$, atunci valoarea lui $\log_6 16$ este:

☐ A 4. ☐ B $\frac{4(3-a)}{3+a}$. ☐ C $\frac{4+a}{4-a}$. ☐ D $\frac{4(3+a)}{3-a}$.

Soluție. Folosind proprietățile logaritmilor, avem:

$$\log_6 16 = 4 \log_6 2 = \frac{4}{\log_2 6} = \frac{4}{1 + \log_2 3}.$$

Din relația

$$a = \log_{12} 27 = 3 \log_{12} 3 = \frac{3}{\log_3 12} = \frac{3}{1 + 2 \log_3 2} = \frac{3 \log_2 3}{2 + \log_2 3},$$

rezultă că

$$\log_2 3 = \frac{2a}{3-a}.$$

Prin urmare, obținem

$$\log_6 16 = \frac{4}{1 + \log_2 3} = \frac{4}{1 + \frac{2a}{3-a}} = \frac{4(3-a)}{3+a}.$$

□

Răspunsuri:

☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C falsă; ☐ D falsă.

8. Pe intervalul $(-1, 1)$ definim legea de compoziție „ $*$ ” prin $x * y = \frac{x+y}{1+xy}$, pentru orice $x, y \in (-1, 1)$. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A Elementul neutru în raport cu „ $*$ ” este $\frac{1}{2}$. ☐ B $\frac{1}{3} * (\frac{1}{3} * \frac{1}{3}) = \frac{5}{9}$.
☐ C Legea de compoziție „ $*$ ” este asociativă. ☐ D Simetricul lui $\frac{1}{3}$ în raport cu „ $*$ ” este $\frac{1}{9}$.

Soluție. Se verifică ușor că $-1 < \frac{x+y}{1+xy} < 1$ pentru orice $x, y \in (-1, 1)$. Avem $(x * y) * z = \frac{x+y+z+xyz}{1+xy+yz+zx} = x * (y * z)$, deci ☐ C este adevărată. Pe baza acestei formule calculăm $\frac{1}{3} * (\frac{1}{3} * \frac{1}{3}) = \frac{7}{9}$, deci ☐ B este falsă. Din $x * e = x$ pentru orice $x \in (-1, 1)$ obținem că elementul neutru este 0, deci ☐ A este falsă. Pentru $x \in (-1, 1)$, din egalitatea $x * x' = 0$ obținem că simetricul lui x este $x' = -x$, deci ☐ D este falsă. $\square$

Răspunsuri:

☐ A falsă;

☐ B falsă;

☐ C adevărată;

☐ D falsă.

9. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funcția definită prin

$$f(x) = \begin{cases} x^4 + a, & x \in (-\infty, 0], \\ bx^3, & x \in (0, \infty), \end{cases}$$

unde $a, b \in \mathbb{R}$ sunt parametri. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A Dacă $a = 0$ și $b \in \mathbb{R}$, atunci funcția f este continuă pe $\mathbb{R}$.

☐ B Dacă $a = 1$ și $b = -1$, atunci funcția f este strict descrescătoare pe $\mathbb{R}$.

☐ C Dacă $a = 1$ și $b = -1$, atunci funcția f este discontinuă în 0.

☐ D $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ oricare ar fi $a, b \in \mathbb{R}$.

Soluție. Funcția f este continuă pe $(-\infty, 0)$ și pe $(0, \infty)$, iar

$$\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} x^4 = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} bx^3 = 0 = f(0).$$

Deci, f este continuă pe $\mathbb{R}$.

Dacă $a = 1$ și $b = -1$, atunci funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este definită prin

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x) = \begin{cases} x^4 + 1, & x \in (-\infty, 0], \\ -x^3, & x \in (0, \infty). \end{cases}$$

Evident f este strict descrescătoare pe $(-\infty, 0]$, respectiv pe $(0, \infty)$. Fie $x_1 \in (-\infty, 0]$ și $x_2 \in (0, \infty)$, deci $x_1 < x_2$. Atunci $f(x_1) = x_1^4 + 1 \geq 1 > 0 \geq f(x_2) = -x_2^3$. Prin urmare, f este strict descrescătoare pe $\mathbb{R}$.

Dacă $a = 1$ și $b = -1$, atunci $\lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} x^4 + 1 = f(0) = 1 \neq \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} -x^3 = 0$. Deci, f este discontinuă în 0.

Oricare ar fi $a \in \mathbb{R}$, avem $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \infty$ și oricare ar fi $b \in (-\infty, 0)$, avem $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = -\infty$. Așadar, pentru $a \in \mathbb{R}, b \in (-\infty, 0)$ avem $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$. $\square$

Răspunsuri:

☐ A adevărată;

☐ B adevărată;

☐ C adevărată;

☐ D falsă.

10. Dacă $\cos x = -\frac{1}{7}$ și $\cos y = -\frac{13}{14}$, unde $x, y \in \left(\pi, \frac{3\pi}{2}\right)$, atunci diferența $x - y$ poate fi

☐ A $-\frac{\pi}{3}$.

☐ B $\frac{\pi}{6}$.

☐ C $\frac{\pi}{3}$.

☐ D $\frac{2\pi}{3}$.

Soluție. Știind că x și y aparțin cadranelor III, diferența lor este în intervalul $\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$, astfel ☐ D este falsă. Avem $\sin x = -\sqrt{1 - \frac{1}{49}} = -\frac{4\sqrt{3}}{7}$, $\sin y = -\sqrt{1 - \frac{169}{196}} = -\frac{3\sqrt{3}}{14}$. Astfel $\cos(x - y) = \frac{1}{7} \cdot \frac{13}{14} + \frac{4\sqrt{3}}{7} \cdot \frac{3\sqrt{3}}{14} = \frac{1}{2} \Rightarrow x - y \in \left\{-\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{3}\right\}$. Dar $\sin(x - y) = \frac{\sqrt{3}}{2}$, deci $x - y = \frac{\pi}{3}$. Astfel ☐ A, ☐ B și ☐ D sunt false iar ☐ C este adevărată. $\square$

Răspunsuri:

- ☐ A falsă; ☐ B falsă; ☐ C adevărată; ☐ D falsă.

11. Pentru fiecare $n \in \mathbb{N}^*$ se definește funcția $f_n : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ prin $f_n(x) = (2-x)^n$, $x \in \mathbb{R}$. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

- ☐ A $0 < f_n(x) < 1$, pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$ și orice $x \in [1, 2]$. ☐ B $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = 0$, pentru orice $x \in [1, 2]$.
☐ C Șirul $(f_n(4))_{n \geq 1}$ are un subșir crescător. ☐ D $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(4) = \infty$.

Soluție. Afirmația ☐ A este falsă, pentru că $f_n(1) = 1$, sau pentru că $f_n(2) = 0$. Afirmația ☐ B este falsă, pentru că $\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(1) = 1$. Afirmația ☐ C este adevărată, pentru că subșirul $(f_{2k}(4))_{k \geq 1}$ este crescător, deoarece $f_{2k}(4) = (-2)^{2k} = 4^k$, iar $(4^k)_{k \geq 1}$ este șir crescător. Afirmația ☐ D este falsă, pentru că subșirul $(f_{2k}(4))_{k \geq 1}$ are limita $\lim_{k \rightarrow \infty} f_{2k}(4) = \infty$, iar subșirul $(f_{2k+1}(4))_{k \geq 1}$ are limita $\lim_{k \rightarrow \infty} f_{2k+1}(4) = -\infty$. $\square$

Răspunsuri:

- ☐ A falsă; ☐ B falsă; ☐ C adevărată; ☐ D falsă.

12. Fie ABC un triunghi nedegenerat astfel încât lungimea segmentului $[BC]$ este $\sqrt{3}$, măsura unghiului $\widehat{B}$ este 60° și lungimea razei cercului circumscris triunghiului ABC este 1. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

- ☐ A Aria triunghiului ABC este $\frac{3\sqrt{3}}{2}$. ☐ B Perimetrul triunghiului ABC este $3\sqrt{3}$.
☐ C Triunghiul ABC este echilateral. ☐ D Lungimea razei cercului înscris triunghiului ABC este $\frac{\sqrt{3}}{2}$.

Soluție. Teorema sinusurilor implică $\frac{\sqrt{3}}{\sin A} = \frac{b}{\frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{c}{\sin C} = 2$, deci $\sin A = \frac{\sqrt{3}}{2}$. Triunghiul fiind nedegenerat $m(\widehat{A}) \neq 120^\circ$, deci $m(\widehat{A}) = 60^\circ$. Astfel $m(\widehat{C}) = 60^\circ$, $b = c = \sqrt{3}$, deci triunghiul este echilateral. Perimetrul este $3\sqrt{3}$. $\mathcal{A}_{\triangle ABC} = \frac{3\sqrt{3}}{4} = \frac{p \cdot r}{2} \implies r = \frac{1}{2}$ (lungimea razei cercului înscris). $\square$

Răspunsuri:

- ☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C adevărată; ☐ D falsă.

13. Considerăm ecuațiile dreptelor $d_1 : x = 1$ și $d_2 : y = 1$ într-un plan cu un sistem de coordonate carteziane cu originea în O . Oricare ar fi A, B, C puncte în plan astfel încât O, A, B, C sunt vârfurile unui pătrat având una dintre diagonale $[AB]$ cu $A \in d_1$ și $B \in d_2$, avem:

- ☐ A $C \in d$, unde $d : x - y = 0$. ☐ B Distanța dintre A și B este cel puțin egală cu $\sqrt{2}$.
☐ C $C \in d$, unde $d : x + y = 2$. ☐ D Aria pătratului determinat de O, A, B, C este cel puțin egală cu 1.

Soluție. Fie $A(1, y) \in d_1$, $B(x, 1) \in d_2$, unde $x, y \in \mathbb{R}$. Dacă O, A, B, C sunt vârfurile unui pătrat cu diagonala $[AB]$, atunci $\overrightarrow{OA} \cdot \overrightarrow{OB} = x + y = 0$ și $\overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB}$. Așadar, $A(1, -x)$, $B(x, 1)$ și $C(1+x, 1-x)$, unde $x \in \mathbb{R}$. $C \in d : x + y = 2$. $|\overrightarrow{AB}| = \sqrt{1+x^2}\sqrt{2} \geq \sqrt{2}$. $\mathcal{A}_{OACB} = 1 + x^2 \geq 1$. $\square$

Răspunsuri:

- ☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C adevărată; ☐ D adevărată.

14. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funcția definită prin $f(x) = \sqrt[3]{x+2} - \sqrt[3]{x}$. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

- ☐ A Funcția f este derivabilă în punctul $x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow x \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 0\}$.
☐ B Funcția f are exact un punct de extrem local.
☐ C Funcția f are cel puțin un punct de minim global.
☐ D $\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{7} < 2\sqrt[3]{5}$.

Soluție. Funcția f este derivabilă pe $\mathbb{R} \setminus \{-2, 0\}$; ea nu este derivabilă în punctele -2 și 0 , pentru că valoarea derivatei în aceste puncte nu este finită. Pentru $x \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 0\}$ avem că

$$f'(x) = \frac{\sqrt[3]{x^2} - \sqrt[3]{(x+2)^2}}{3\sqrt[3]{x^2(x+2)^2}} = -\frac{4x+4}{3\sqrt[3]{x^2(x+2)^2}(\sqrt[3]{x^4} + \sqrt[3]{x^2(x+2)^2} + \sqrt[3]{(x+2)^4})}.$$

Rezultă că $f'(-1) = 0$, $f'(x) > 0$, oricare ar fi $x \in (-\infty, -1) \setminus \{-2\}$, și $f'(x) < 0$, oricare ar fi $x \in (-1, \infty) \setminus \{0\}$. Prin urmare funcția f este strict crescătoare pe intervalul $(-\infty, -1]$ și strict decrescătoare pe intervalul $[-1, \infty)$. Se obține că punctul -1 este singurul punct de extrem local al funcției f (este un punct de maxim global) și că funcția f nu are puncte de minim global.

Funcția f fiind strict decrescătoare pe intervalul $(0, \infty)$, rezultă că $f(5) < f(3)$, de unde se obține $\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{7} < 2\sqrt[3]{5}$. $\square$

Răspunsuri:

☒ **A** adevărată; ☐ **B** adevărată; ☐ **C** falsă; ☐ **D** adevărată.

15. Relativ la un reper cartezian ortonormat al planului, se consideră punctele $A(7, 5)$, $B(9, 1)$. Mediatoarea segmentului $[AB]$ este $d: x - 2y = 2$. Notăm cu $\mathcal{C}$ mulțimea tuturor cercurilor având centrul pe dreapta d , și care trec prin A și B . Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

- ☐ **A** Există în $\mathcal{C}$ un cerc cu aria egală cu π .
☐ **B** Există în $\mathcal{C}$ un cerc cu aria egală cu 17 .
☐ **C** Există în $\mathcal{C}$ un cerc care intersectează fiecare axă de coordonate în exact un punct.
☐ **D** Pentru punctul $D(3, 3)$, cercul circumscris triunghiului ABD se află în $\mathcal{C}$.

Soluție. Fie C un cerc din $\mathcal{C}$ cu centrul $M(x_M, y_M)$. Deoarece d este mediatoarea segmentului $[AB]$, raza lui C este $r = d(A, M) = d(B, M)$, deci, avem $r = d(A, M) = \sqrt{5(y_M^2 - 6y_M + 10)}$. Aceasta este o funcție convexă, iar minimum ei se obține pentru $y_M = 3$. Deci, cea mai mică rază a unui cerc din $\mathcal{C}$ este $\sqrt{5}$. Prin urmare ☐ **A** este falsă iar ☐ **B** este adevărată. Dacă cercul C intersectează fiecare axă de coordonate în exact un punct, atunci centrul lui, M , este la distanțe egale față de cele două axe. Cum punctele A și B sunt în primul cadran și cercul trebuie să fie în primul cadran, adică centrul cercului are coordonatele $M = M(r, r)$ cu $r > 0$. Dar M este pe dreapta d , deci $r - 2r = 2$ și obținem o contradicție cu $r > 0$, deci ☐ **C** este falsă. Triunghiul ABD este isoscel și dreptunghic, deci centrul cercului circumscris este mijlocul ipotenuzei, adică este punctul $O_1(6, 2)$. Dar $O_1 \in d$, deci ☐ **D** este adevărată. $\square$

Răspunsuri:

☐ **A** falsă; ☐ **B** adevărată; ☐ **C** falsă; ☐ **D** adevărată.

16. Se consideră ecuația matriceală

$$\begin{pmatrix} 2 & 3a & 1 & -1 \\ 1 & 2 & a & 2 \\ 1 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix} X = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad (1)$$

în care toate matricele care apar sunt considerate matrice cu elemente numere reale. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

- ☐ **A** Indiferent ce valoare ia parametrul $a \in \mathbb{R}$, nu există matrice din $\mathcal{M}_3(\mathbb{R})$ care să verifice (1).
☐ **B** Dacă $a \in \mathbb{R} \setminus \{3\}$, atunci ecuația (1) are cel puțin o soluție.
☐ **C** Ecuația (1) are cel puțin o soluție pentru orice $a \in \mathbb{R}$.
☐ **D** Dacă $\begin{vmatrix} 2 & 3a & 1 \\ 1 & 2 & a \\ 1 & 1 & 4 \end{vmatrix} = 0$, atunci ecuația (1) nu are nicio soluție.

Soluție. Matricea X care verifică (1), dacă există, este matrice coloană de forma

$$X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix}. \quad (2)$$

Rezultă imediat că varianta de răspuns $\boxed{\text{A}}$ este adevărată. Pentru ca X din (2) să fie o soluție a ecuației (1) este necesar și suficient ca $(x_1, x_2, x_3, x_4) \in \mathbb{R}^4$ să fie o soluție a sistemului de 3 ecuații liniare cu 4 necunoscute

$$\begin{cases} 2x_1 + 3ax_2 + x_3 - x_4 = 1 \\ x_1 + 2x_2 + ax_3 + 2x_4 = 1 \\ x_1 + x_2 + 4x_3 + 3x_4 = 1 \end{cases}. \quad (3)$$

Matricele

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3a & 1 & -1 \\ 1 & 2 & a & 2 \\ 1 & 1 & 4 & 3 \end{pmatrix} \text{ și } \bar{A} = \begin{pmatrix} 2 & 3a & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & a & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 4 & 3 & 1 \end{pmatrix}$$

sunt matricea sistemului (3), respectiv matricea extinsă a sistemului (3), iar Teorema Kronecker-Capelli ne spune că sistemul (3) este compatibil dacă și numai dacă $\text{rang } A = \text{rang } \bar{A}$. Cum minorul $\begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 5$, „decupat” din prima și ultima coloană a lui A , este nenul, $\text{rang } A \geq 2$. Putem borda acest minor în două moduri pentru a obține un minor de ordinul 3 al lui A . Avem

$$\begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & a & 2 \\ 1 & 4 & 3 \end{vmatrix} \begin{matrix} c_1+2c_3 \\ c_2+c_3 \end{matrix} \begin{vmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 5 & a+2 & 2 \\ 7 & 7 & 3 \end{vmatrix} = -7(5-a-2) = 7(a-3).$$

Dacă $a \in \mathbb{R} \setminus \{3\}$, atunci $\text{rang } A = 3 = \text{rang } \bar{A}$ și astfel afirmația $\boxed{\text{B}}$ este adevărată. Dacă $a = 3$, pentru a stabili rangul lui A mai trebuie calculat minorul de ordinul 3

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 \cdot 3 & -1 \\ 1 & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 9 & -1 \\ 1 & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{vmatrix} \begin{matrix} l_1-2l_3 \\ l_2-l_3 \end{matrix} \begin{vmatrix} 0 & 7 & -7 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 1 & 3 \end{vmatrix} \begin{matrix} l_1=7l_2 \\ \end{matrix} 0.$$

Rezultă $\text{rang } A = 2$ și pentru a afla rangul matricii $\bar{A}$ trebuie calculat minorul său de ordinul 3 (care este, în acest caz, singurul minor caracteristic corespunzător minorului principal $\begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix}$ al sistemului (3))

$$\begin{vmatrix} 2 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 3 & 1 \end{vmatrix} \begin{matrix} c_1-c_3 \end{matrix} \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & 1 \end{vmatrix} = -1.$$

Acest minor fiind nenul, $\text{rang } \bar{A} = 3 \neq 2 = \text{rang } A$. Așadar, sistemul (3) și, implicit, ecuația (1) au soluții dacă și numai dacă $a \in \mathbb{R} \setminus \{3\}$ iar $\boxed{\text{C}}$ este falsă.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3a & 1 \\ 1 & 2 & a \\ 1 & 1 & 4 \end{vmatrix} = 0 \begin{matrix} l_1-2l_3 \\ l_2-l_3 \end{matrix} \begin{vmatrix} 0 & 3a-2 & -7 \\ 0 & 1 & a-4 \\ 1 & 1 & 4 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow 3a^2 - 14a + 15 = 0 \Leftrightarrow a \in \left\{ \frac{5}{3}, 3 \right\}.$$

Cum pentru $a = \frac{5}{3}$ ecuația (1) are soluție, sistemul (3) fiind compatibil, afirmația $\boxed{\text{D}}$ este falsă.

□

Răspunsuri:

☐ A adevărată;

☐ B adevărată;

☐ C falsă;

☐ D falsă.

17. Se notează cu ℓ valoarea limitei $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} (\sin x + \cos x)^{\operatorname{tg} x}$. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A $\ell = \infty$.

☐ B $\ell < 1$.

☐ C $\ell \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$.

☐ D $\ell \in (2, \infty)$.

Soluție. Avem

$$\ell = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \left[\left(1 + (\sin x + \cos x - 1) \right)^{\frac{1}{\sin x + \cos x - 1}} \right]^{(\sin x + \cos x - 1) \operatorname{tg} x} = e^L,$$

unde

$$L = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{\cos x} (\sin x + \cos x - 1) = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \sin x \cdot \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\sin x + \cos x - 1}{\cos x} = 1,$$

cu ajutorul regulii lui L'Hôpital. Drept urmare, avem $\ell = e$. □

Răspunsuri:

☐ A falsă;

☐ B falsă;

☐ C adevărată;

☐ D adevărată.

18. Fie v valoarea minimă a expresiei $E(x, y) = x^2 + 2y^2$, $x \in \mathbb{R}$, $y \in \mathbb{R}$, unde x și y verifică ecuația

$$\begin{vmatrix} x & y & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & -1/2 & 1 \end{vmatrix} = 0.$$

Atunci

☐ A $v > 0$.

☐ B $v = 1$.

☐ C $v < 1$.

☐ D $v = -\frac{1}{3}$.

Soluție. Din ecuația dată obținem $x = 2y + 1$. Expresia dată se poate scrie ca $6y^2 + 4y + 1$, $y \in \mathbb{R}$, care își atinge valoarea minimă pentru $y = -\frac{1}{3}$. Obținem $v = \frac{1}{3}$. □

Răspunsuri:

☐ A adevărată;

☐ B falsă;

☐ C adevărată;

☐ D falsă.

19. Specificați care dintre următoarele condiții implică faptul că dreptele $(d_1) : ax + by + c = 0$, $(d_2) : bx + cy + a = 0$ și $(d_3) : cx + ay + b = 0$ sunt concurente, a, b, c fiind numere reale nenule:

☐ A $a + b + c = 0$.

☐ B $a^2 + b^2 + c^2 = ab + bc + ca$.

☐ C $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$.

☐ D $a^2 + b^2 + c^2 = 2(ab + bc + ca)$.

Soluție. Condiția de concurență este echivalentă cu condiția ca sistemul format de cele trei ecuații cu două necunoscute să fie compatibil, adică:

$$\Delta \equiv \begin{vmatrix} a & b & c \\ b & c & a \\ c & a & b \end{vmatrix} = 0.$$

Dacă adăugăm coloanele 2 și 3 la prima coloană și scoatem factorul comun $(a + b + c)$, ecuația de mai sus se poate scrie

$$(a + b + c) \begin{vmatrix} 1 & b & c \\ 1 & c & a \\ 1 & a & b \end{vmatrix} = 0$$

sau

$$(a + b + c)(ab + bc + ca - a^2 - b^2 - c^2) = 0.$$

Astfel, determinantul se anulează dacă unul dintre factori se anulează, ceea ce înseamnă că primele două afirmații sunt adevărate. Menționăm că a doua afirmație se poate realiza doar dacă $a = b = c$.

Pe de altă parte, se poate verifica imediat, prin calcul direct, că determinantul este egal cu

$$\Delta = 3abc - a^3 - b^3 - c^3,$$

deci și cea de-a treia implicație este adevărată. Dacă **A** sau **B** au loc, atunci relația din **D** se poate realiza numai pentru $a = b = c = 0$, dar numerele fiind nenule putem afirma că **D** este falsă. $\square$

Răspunsuri:

A adevărată;

B adevărată;

C adevărată;

D falsă.

20. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow (-\infty, 0)$ o funcție care admite primitive și fie F o primitivă a lui f . Valoarea parametrului $m \in \mathbb{R}$ pentru care

$$F(4m^2 - 12m + 5) \geq F(3m^2 - 6m - 4)$$

este:

A $m = 1$.

B $m = 2$.

C $m = 3$.

D $m = 4$.

Soluție. Deoarece F este o primitivă a lui f , deducem că F este derivabilă și $F'(x) = f(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Cum $f(x) < 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$, rezultă că F este strict descrescătoare pe $\mathbb{R}$. Atunci avem

$$F(4m^2 - 12m + 5) \geq F(3m^2 - 6m - 4)$$

$$4m^2 - 12m + 5 \leq 3m^2 - 6m - 4$$

$$m^2 - 6m + 9 \leq 0$$

$$(m - 3)^2 \leq 0.$$

Însă, pentru $m \in \mathbb{R}$ avem $(m - 3)^2 \geq 0$. În consecință $(m - 3)^2 = 0$, de unde $m = 3$. $\square$

Răspunsuri:

A falsă;

B falsă;

C adevărată;

D falsă.

21. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}^*$ definită prin $f(x) = \cos x + i \sin x$. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

A f este un morfism de grupuri între grupurile $(\mathbb{R}, +)$ și $(\mathbb{C}^*, \cdot)$. **B** f este injectivă.

C f este surjectivă. **D** f este un izomorfism de grupuri între grupurile $(\mathbb{R}, +)$ și $(\mathbb{C}^*, \cdot)$.

Soluție. Funcția f este un morfism de grupuri între grupurile $(\mathbb{R}, +)$ și $(\mathbb{C}^*, \cdot)$ dacă și numai dacă $f(x+y) = f(x) \cdot f(y)$ pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$. Fie $x, y \in \mathbb{R}$. Avem:

$$\begin{aligned} f(x+y) &= \cos(x+y) + i \sin(x+y) \\ &= (\cos x \cos y - \sin x \sin y) + i(\sin x \cos y + \cos x \sin y) \\ &= (\cos x + i \sin x) \cdot (\cos y + i \sin y) = f(x) \cdot f(y). \end{aligned}$$

Astfel **A** este adevărată.

Funcția f nu este injectivă, deoarece, de exemplu, avem $f(0) = f(2\pi)$.

Pentru orice $x \in \mathbb{R}$, avem $|f(x)| = \sqrt{\cos^2 x + \sin^2 x} = 1$. Deci orice element din $\mathbb{C}^*$ cu modulul diferit de 1, de exemplu 2, nu aparține imaginii lui f . Deci funcția f nu este surjectivă.

Morfismul de grupuri f este un izomorfism dacă și numai dacă f este bijectiv. Pe baza **B** sau **C**, afirmația **D** este falsă. $\square$

Răspunsuri:

☐ A adevărată;

☐ B falsă;

☐ C falsă;

☐ D falsă.

22. Dacă S este mulțimea soluțiilor reale ale inecuației $2 \cos^2 x \geq \cos x + 1$, atunci

☐ A $2020\pi \in S$.

☐ B $2021\pi \in S$.

☐ C $[\frac{2018\pi}{3}, \frac{2020\pi}{3}] \subset S$.

☐ D $20 \in S$.

Soluție. Cu notația $\cos x = t \in [-1, 1]$ inecuația $2 \cos^2 x \geq \cos x + 1$ devine $2t^2 - t - 1 \geq 0$, cu soluția $t \in (-\infty, -\frac{1}{2}] \cup [1, \infty)$, de unde $\cos x \in [-1, -\frac{1}{2}] \cup \{1\}$, adică

$$S = \left(\bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \left[\frac{2\pi}{3} + 2k\pi, \frac{4\pi}{3} + 2k\pi \right] \right) \cup \{2l\pi \mid l \in \mathbb{Z}\}.$$

Verificăm fiecare variantă de răspuns în parte:

☐ A $2020\pi = 1010 \cdot 2\pi \in S$;

☐ B $2021\pi = 1010 \cdot 2\pi + \pi \in [\frac{2\pi}{3} + 2020\pi, \frac{4\pi}{3} + 2020\pi] \subset S$;

☐ C $[\frac{2018\pi}{3}, \frac{2020\pi}{3}] = [\frac{2\pi}{3} + 336 \cdot 2\pi, \frac{4\pi}{3} + 336 \cdot 2\pi] \subset S$;

☐ D $20 \in (6\pi, 6\pi + \frac{2\pi}{3})$. Într-adevăr $20 < 6\pi + \frac{2\pi}{3}$ este echivalentă cu $3 < \pi$ și $6\pi < 20$ este echivalentă cu $\pi < 3,33\dots$. Ambele fiind adevărate, numărul 20 este în intervalul $(6\pi, 6\pi + \frac{2\pi}{3})$. Dar $(6\pi, 6\pi + \frac{2\pi}{3}) \cap S = \emptyset$, deci ☐ D este falsă. $\square$

Răspunsuri:

☐ A adevărată;

☐ B adevărată;

☐ C adevărată;

☐ D falsă.

23. Se notează cu ℓ valoarea limitei $\lim_{t \rightarrow \infty} \frac{1}{t\sqrt{t}} \int_0^t (\sqrt{x} + \sin(x^2)) dx$. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A $\ell = 0$.

☐ B $\ell = \frac{2}{3}$.

☐ C $\ell = \infty$.

☐ D $\ell = \pi$.

Soluție. Aplicând regula lui L'Hôpital, obținem

$$\lim_{t \rightarrow \infty} \frac{1}{t\sqrt{t}} \int_0^t (\sqrt{x} + \sin(x^2)) dx = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{t} + \sin(t^2)}{\frac{3}{2}\sqrt{t}} = \frac{2}{3}.$$

$\square$

Răspunsuri:

☐ A falsă;

☐ B adevărată;

☐ C falsă;

☐ D falsă.

24. Să presupunem că există numere complexe a, b, c, d diferite de zero, astfel încât $z \in \mathbb{C}$ satisface ecuațiile $az^3 + bz^2 + cz + d = 0$ și $bz^3 + cz^2 + dz + a = 0$. În acest caz, toate valorile posibile (complexe) ale lui z sunt:

☐ A $\{i, -i\}$.

☐ B $\{1, -1\}$.

☐ C $\{1, i, -1\}$.

☐ D $\{1, i, -1, -i\}$.

Soluție. După înmulțirea primei ecuații cu z obținem $az^4 + bz^3 + cz^2 + dz = 0$. Din această scădem a doua ecuație pentru a obține $az^4 - a = 0$. Deoarece $a \neq 0$, trebuie să avem $z^4 = 1$. Rădăcinile unității de ordinul patru sunt următoarele: $1, i, -1, -i$. Putem obține toate acestea cu excepția 1 dacă alegem $a = b = c = d = 1$. În acest caz ambele ecuații devin $z^3 + z^2 + z + 1 = 0$. Pentru $z = 1$ trebuie să avem $a + b + c + d = 0$, și găsim foarte ușor astfel de a, b, c și $d = -a - b - c$. Deci toate cele patru valori pe care le-am găsit sunt valori posibile ale lui z . $\square$

Răspunsuri:

- ☐ A falsă; ☐ B falsă; ☐ C falsă; ☐ D adevărată.

25. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funcția definită prin

$$f(x) = |x - 2k|, \quad \text{pentru orice } x \in (2k - 1, 2k + 1] \text{ și orice } k \in \mathbb{Z}.$$

Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

- ☐ A Funcția f nu este continuă pe $\mathbb{R}$. ☐ B Funcția f este derivabilă pe $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Z}$.
☐ C Funcția f este derivabilă pe $\mathbb{R}$. ☐ D Funcția f nu este continuă în punctele mulțimii $\{2k - 1 : k \in \mathbb{Z}\}$.

Soluție. Toate cele patru răspunsuri rezultă imediat dintr-o schiță a graficului lui f .

Alternativ, dacă $x_0 \in (2k - 1, 2k + 1)$, $k \in \mathbb{Z}$, avem $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} |x - 2k| = |x_0 - 2k| = f(x_0)$, deci funcția este continuă pe $\cup_{k \in \mathbb{Z}} (2k - 1, 2k + 1)$. Pentru $x_0 = 2k - 1$, $k \in \mathbb{Z}$, avem

$$\lim_{x \uparrow x_0} f(x) = \lim_{x \uparrow x_0} |x - 2(k - 1)| = \lim_{x \uparrow x_0} f(x) = \lim_{x \downarrow x_0} |x - 2k| = 1 = f(x_0),$$

deci funcția este continuă pe $\mathbb{R}$. Astfel, ☐ A și ☐ D sunt false.

În $x_0 = 2k$, $k \in \mathbb{Z}$ avem $f'_s(x_0) = -1$, $f'_d(x_0) = 1$, deci funcția nu este derivabilă pe mulțimea $\{2k : k \in \mathbb{Z}\}$. În $x_0 = 2k - 1$, $k \in \mathbb{Z}$, avem $f'_s(x_0) = 1$, $f'_d(x_0) = -1$, deci funcția nu este derivabilă pe mulțimea $\{2k - 1 : k \in \mathbb{Z}\}$. Deci, funcția nu este derivabilă pe $\mathbb{Z}$ și pentru orice $x_0 \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Z}$ avem

$$f'(x_0) = \begin{cases} -1, & \text{dacă } x_0 \in (2k - 1, 2k), \\ 1, & \text{dacă } x_0 \in (2k, 2k + 1), \quad k \in \mathbb{Z}, \end{cases}$$

În concluzie, ☐ B este adevărată și ☐ C este falsă. □

Răspunsuri:

- ☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C falsă; ☐ D falsă.

26. Fie $I = \lim_{t \rightarrow \infty} \int_0^t \frac{x}{x^4 + 2x^2 + 2} dx$. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

- ☐ A $I = \infty$. ☐ B $I = \frac{\pi}{8}$. ☐ C $I = \frac{\pi}{4}$. ☐ D $I < \frac{1}{2}$.

Soluție. Din

$$\int_0^t \frac{x}{x^4 + 2x^2 + 2} dx = \frac{1}{2} \int_0^t \frac{(x^2 + 1)'}{(x^2 + 1)^2 + 1} dx = \frac{1}{2} \arctg(x^2 + 1) \Big|_0^t$$

rezultă că $\lim_{t \rightarrow \infty} \int_0^t \frac{x}{x^4 + 2x^2 + 2} dx = \frac{\pi}{8}$. □

Răspunsuri:

- ☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C falsă; ☐ D adevărată.

27. Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funcția definită prin $f(x) = \sqrt[3]{(x^2 - 1)^2}$ și fie n numărul punctelor de extrem local ale lui f . Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

afirmații.

- ☐ A $n = 0$. ☐ B $n = 1$. ☐ C $n = 2$. ☐ D $n = 3$.

Soluție. Calculăm derivata funcției f :

$$f'(x) = \frac{2}{3} \cdot \frac{2x}{\sqrt[3]{x^2 - 1}} = \frac{2}{3} \cdot \frac{2x}{\sqrt[3]{(x - 1)(x + 1)}},$$

care este definită pe mulțimea $\mathbb{R} \setminus \{-1, 1\}$. Facem tabelul de variație al funcției f .

x	-1	0	1
$2x - 1$	- - - -	0	+ + + +
$\sqrt[3]{x^2 - 1}$	+ + + +	0	- - - -
$f'(x)$	- - - -	0	- - - -
$f(x)$	$\searrow \searrow \searrow$	$\nearrow \nearrow \nearrow$	$\searrow \searrow \searrow$

Din tabel reiese că punctele de extrem local ale funcției f sunt $x_1 = -1$, $x_2 = 0$ și $x_3 = 1$. Deci funcția f are 3 puncte de extrem local. $\square$

Răspunsuri:

☐ A falsă; ☐ B falsă; ☐ C falsă; ☐ D adevărată.

28. În triunghiul ABC mediana din vârful A al triunghiului este egală cu latura BC . Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A $5 \sin^2 A - \cos 2B - \cos 2C = -2$. ☐ B $5 \sin^2 A + \cos 2B + \cos 2C = 2$.
☐ C $3 \sin^2 A - 4 \sin B \sin C \cos A = 0$. ☐ D $4 \sin^2 A - 3 \sin B \sin C \cos A = 0$.

Soluție. Din teorema sinusurilor avem $a = 2R \sin A$, $b = 2R \sin B$, $c = 2R \sin C$.

Folosind teorema medianei, obținem: $m_a = a \Leftrightarrow m_a^2 = a^2 \Leftrightarrow \frac{2(b^2 + c^2) - a^2}{4} = a^2 \Leftrightarrow 5a^2 - 2b^2 - 2c^2 = 0 \Leftrightarrow 5 \sin^2 A - 2 \sin^2 B - 2 \sin^2 C = 0 \Leftrightarrow 5 \sin^2 A + (\cos 2B - 1) + (\cos 2C - 1) = 0 \Leftrightarrow 5 \sin^2 A + \cos 2B + \cos 2C = 2$, deci ☐ B este adevărată.

Dacă și ☐ A ar fi adevărată, atunci adunând primele două relații obținem:

$10 \sin^2 A = 0 \Leftrightarrow \sin^2 A = 0 \Leftrightarrow \sin A = 0$, imposibil în triunghi. Deci ☐ A este falsă.

Din teorema medianei și din teorema cosinusului avem:

$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A \Leftrightarrow a^2 = \frac{5a^2}{2} - 2bc \cos A \Leftrightarrow 4bc \cos A = 3a^2 \Leftrightarrow 16R^2 \sin B \sin C \cos A = 12R^2 \sin^2 A \Leftrightarrow 3 \sin^2 A - 4 \sin B \sin C \cos A = 0$, deci ☐ C este adevărată.

Dacă presupunem că și ☐ D este adevărată atunci avem din ☐ C și ☐ D că:

$$\frac{4}{3} \sin B \sin C \cos A = \frac{3}{4} \sin B \sin C \cos A (= \sin^2 A)$$

Deci $\sin B \sin C \cos A = 0$, de unde putem avea cazurile:

$\sin B = 0 \Rightarrow B = 0$, imposibil în triunghi;

$\sin C = 0 \Rightarrow C = 0$, imposibil în triunghi;

$\cos A = 0 \Rightarrow m(\hat{A}) = 90^\circ$, nu este posibil pentru că în triunghiul dreptunghic în A , mediana din A este jumătate din ipotenuza BC , adică $m_a = \frac{a}{2}$, contradicție cu ipoteza $m_a = a$. $\square$

Răspunsuri:

☐ A falsă; ☐ B adevărată; ☐ C adevărată; ☐ D falsă.

29. Un segment MN paralel cu bazele unui trapez, cu capetele segmentului aflate pe cele două laturi neperalele împarte aria trapezului în două părți egale. Dacă lungimea bazelor este a și b , $a > b$, atunci pentru lungimea l a segmentului MN avem:

☐ A $l = \sqrt{\frac{a^2 + b^2}{2}}$. ☐ B $l = \sqrt{ab}$. ☐ C $l > \frac{a+b}{2}$. ☐ D $l = \frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}}$.

Soluție. Fie P intersecția laturilor neperalele AD și BC , $AB = a$, $CD = b$. Din asemănarea triunghiurilor PAB , PMN și PDC rezultă pentru arii relațiile

$$A_a = A_{PAB} = \lambda a^2, A_l = A_{PMN} = \lambda l^2, A_b = A_{PDC} = \lambda b^2, \text{ cu } \lambda > 0.$$

Din ipoteza problemei rezultă că cele trei arii formează o progresie aritmetică, adică

$$2\lambda l^2 = \lambda a^2 + \lambda b^2,$$

adică $l = \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}}$.

Altă soluție. Pe lângă notațiile pentru baza mare $AB = a$, pentru baza mică $CD = b$, fie înălțimile trapezelor $ABMN$, $MNDC$: x respectiv y .

$$\mathcal{A}(ABMN) = \mathcal{A}(MNCD) = \frac{\mathcal{A}(ABCD)}{2} \iff \frac{(a+l)x}{2} = \frac{(b+l)y}{2} = \frac{(a+b)(x+y)}{4}.$$

Din prima ecuație avem: $x = \frac{(b+l)y}{a+l}$. Înlocuind aceasta în a doua ecuație și efectuând calculele, obținem că $l^2 = \frac{a^2+b^2}{2}$.

☐ A conform calculelor de mai sus este adevărată.

☐ B $\sqrt{ab} = \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}} \iff a = b$, dar $a > b$, deci $l \neq \sqrt{ab}$;

☐ C $l = \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}} > \frac{a+b}{2}$ este adevărat pentru $a > b$;

☐ D $l = \frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}} < \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}}$, pentru $a > b$, deci $l \neq \frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}}$.

Din inegalitățile mediilor

$$\frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}} < \sqrt{ab} < \frac{a+b}{2} < \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}}$$

valabile pentru $a, b > 0, a \neq b$ rezultă că afirmațiile de la punctele ☐ B și ☐ D sunt false, iar cea de la punctul ☐ C este adevărată. ☐

Răspunsuri:

☐ A adevărată;

☐ B falsă;

☐ C adevărată;

☐ D falsă.

30. Notăm cu A mulțimea numerelor naturale n care au ultima cifră 6 și au proprietatea că dacă mutăm această cifră în fața numărului, obținem un număr de 4 ori mai mare. Să se indice care dintre următoarele afirmații sunt adevărate.

☐ A Dacă $n \in A$, atunci $3 \mid n$.

☐ B Există $n \in A$ astfel încât $12 \mid n$.

☐ C Există $n \in A$ care are 8 cifre.

☐ D Există $n \in A$ care are toate cifrele diferite două câte două.

Soluție. Pentru un $n \in A$, notăm y numărul cifrelor sale. Dacă $x = (n-6)/10$, atunci obținem egalitatea $4(10x+6) = 6 \cdot 10^{y-1} + x$, adică $13x = 2(10^{y-1} - 4)$. Numărul $10^{y-1} - 4$ are forma $99 \dots 96$, deci e divizibil cu 3. Din $(3, 13) = 1$ rezultă $3 \mid x$, deci și $3 \mid n$. Observăm că x trebuie să fie par. Deci n se termină în 06, 26, 46, 66 sau 86 și rezultă că $4 \nmid n$. Presupunem că $y = 8$, deci $13 \mid 10^7 - 4$, ceea ce este fals. Se constată că ecuația în x și y are soluția (particulară) $y = 6$ și $x = 15384$. De aici rezultă că $n = 153846 \in A$. ☐

Răspunsuri:

☐ A adevărată;

☐ B falsă;

☐ C falsă;

☐ D adevărată.